

LYSHEIM BARNEHAGE

ÅRSPLAN

2021-2022

**Barnehagen med sjel, entusiasme
og hjertevarme**

INNHOLDSFORTEGNELSE:

VELKOMMEN TIL LYSHEIM BARNEHAGE	3
PRAKTISKE OPPLYSNINGER	4
BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	5
OMSORG OG LEK	6
DANNING OG LÆRING	7
SOSIAL KOMPETANSE – SPRÅK	8
BARN MEDVIRKNING	9
SAMARBEID	9
OVERGANGER	11
RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER	13
REALFAG	14
BÆREKRAFTIG UTVIKLING	15
LIVSMESTRING OG HELSE	16
JEG ER MEG	17
DIGITAL PRAKSIS	19
LØFT	20
ALLMENN PEDAGOGISK TILBUD	21
PROGRESJON	22
VÅRE VEIVALG	27
LOVER OG PLANER	28
TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE	29
PERSONALSAMARBEID	30
DAGSRYTME	31
BARNEHAGENS ORGANISASJONSKART	32

VELKOMMEN TIL LYSHEIM BARNEHAGE

Lysheim barnehage er sammen med de kommunale barnehagene i Larvik kommune organisert under Oppvekst og kvalifisering.

Barnehagene i kommunen har en felles virksomhetsleder, Anja Sterner.

Hver barnehage har en styrer som er daglig leder.

Lysheim barnehage har en stabil personalgruppe bestående av pedagogiske ledere som alle er barnehagelærere og medarbeidere som er fagarbeidere og assistenter.

Lysheim barnehage startet opp i 1993 i gamle Jordet skole sine lokaler og historien sitter i veggene. Vi ligger flott plassert mellom Larvik og Stavern.

Jordet barneskole er vår gode nabo og samarbeidspartner.

Vårt uteområde er stort og med varierte og allsidige leke- og aktivitetsmuligheter. Vi trives også godt utenfor gjerdene våre og vi har kort vei til skog, fjell, vann og strand.

Vi har 4 avdelinger med barn fra 0-6 år. Pedagogikken og hverdagen er skreddersydd for å gi barna utfordringer som nettopp er tilpasset behovene barna har på sitt utviklingstrinn.

Lysheim barnehage
Gamle Stavernsveien 200
3267 Larvik

Barnehagens hjemmeside:

<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/lysheim-barnehage/>

Styrer Lysheim:

Marie Guil-Larsen tlf: 45225151
marie.guillarsen@larvik.kommune.no

Virksomhetsleder barnehage:

Anja Sterner 913 16 049
anja.sterner@larvik.kommune.no

Lysheim barnehage: 33 13 99 20

Marilhøna: 97 13 51 49

Humla: 97 13 93 56

Billa: 95 47 74 62

Tordivelen: 95 47 78 23

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Barnehagen har åpent fra kl. 06.45 – 17.00

Barnehagen har åpent mellom jul og nyttår og i påskeuka etter behov. Julaften, nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl. 12.00.

Barna skal ha 4 ukers ferie i barnehageåret, **3 uker må tas sammenhengende** om sommeren i tidsrommet 01.06 til 01.09. Barn som begynner på skolen må avvikle ferie før 1.august.

Lysheim barnehage er **stengt i uke 28, 29 og 30** i likhet med øvrige kommunale barnehager.

Barnehagen har 5 planleggingsdager i året, disse dagene er barnehagen stengt.

- 16.08.21
- 15.10.21
- 03.01.22
- 27.05.22
- 17.06.22

Dugnad

AU i samarbeid med styrer inviterer til dugnad en gang i året. Der jobber vi sammen om vedlikehold av barnehagens utemiljø.

Like viktig er den sosiale rammen rundt dette, der vi får tid til å prate og bli bedre kjent med hverandre.

Barn og sykdom

Vi ønsker at dere sier ifra om sykdom og gir beskjed dersom barnet er hjemme. Ved diaré og oppkast skal barnet være hjemme fra barnehagen i 48 timer. Som hovedregel kan en si at dersom barnet er for sykt til å delta i vanlige aktiviteter ute og inne, skal det holdes hjemme.

For mer informasjon: <http://www.fhi.no/>

Barns egne leker:

Vi ønsker ikke at barna skal ha med egne leker hjemmefra til barnehagen. Vi har leker som er tilpasset barnas behov og aktivitet. I tillegg er det lettere å få til en delekultur når ingen «eier» lekene.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Våre grunnleggende verdier er *engasjert, modig, humørfyllt og åpent sinn*. Barnehagens ansatte skal tilby helhet, nærhet og skape trygghet gjennom å være

- Engasjert; vi skal være aktive, deltagende, nære og motiverte
- Modig; vi skal være nysgjerrige og tørre å utfordre
- Humørfyllt; vi skal spre glede og humor
- Åpent sinn; vi skal vise respekt, lytte og være tilstede i øyeblikket

INNHold I VÅR PEDAGOGISKE PLATTFORM

- BARN HAR GOD TID TIL LEK. LEK ER FRIHET TIL Å VELGE SELV. LEK GIR UTVIKLING, GLEDE OG VENNSKAP.
- VI SKAPER EN LÆRINGSARENA SOM PREGES AV NYSGJERRIGHET OG KREATIVITET.
- BARN OG PERSONALET ER AKTIVT DELTAGENDE OG FORSKENDE.
- BARNES MEDVIRKNING OG UNDRING KJENNETEGNER HVERDAGEN.
- VI SKAPER TRIVSEL GJENNOM GLEDE OG HUMOR.
- VI SER DET ENKELTE BARN OG GIR TRYGGHET OG OMSORG.
- VI FORMIDLER RESPEKT OG LIKEVERD.
- VI KOMMUNISERER PÅ EN TYDELIG OG ANERKJENNENDE MÅTE

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg:

Å kunne gi og motta omsorg er en forutsetning for trygghet og trivsel, og for utvikling av nestekjærlighet og empati.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått og respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. I barnehagen skal alle barn bli vist åpenhet og omsorg, og imøtekommes med varme og interesse. Barna skal oppmuntres til både ta imot omsorg og vise omsorg til andre.

På Lysheim ønsker vi å bidra til at alle barn finner sin plass, kjenner at de hører til og utvikler seg positivt i fellesskap med andre. De skal handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Barna skal både kunne gi og ta imot omsorg og barna skal møte ansatte som er nære og som tar seg tid.

Barnehagen skal ivareta barns behov for lek:

Leken er viktig! Det er tegn på både fysisk og mental sunnhet at et barn leker. Vi vet at leken kan stimulere alle sider ved barnets utvikling. Dette gjelder både språklig, sosial, emosjonell, kognitiv, moralsk og motorisk utvikling. Leken er også med på å utvikle kreativiteten og evne til å løse problemer, og at barnet lærer noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk.

Personalet i barnehagen har kunnskap om lekens betydning og støtter barnas naturlige, aktive og egenmotiverte lek, ved å formidle en positiv holdning til leken, være med å utvikle leken og opptre støttende. Lek er først og fremst noe barnet opplever som morsomt og gledesfylt. Barnet tenker ikke at «nå lærer jeg noe», eller «nå er jeg flink». Det opplever noe som vi kaller «flyt». Flyt er når barnet har liten indre motstand, kan glemme seg selv og bare være tilstede i aktiviteten. Barnet har en sterk opplevelse av frihet og kan utfolde seg fritt.

På Lysheim skal de ansatte delta i leken på barnas premisser, være med på å utvikle barnas lek og gi dem ny inspirasjon til felles leketemaer gjennom våre pedagogiske planer. Samtidig vil vi ta vare på dagene og se mulighetene i det barna er opptatt av akkurat nå. Vi har et felles leketema i hele barnehagen som går gjennom året. Det er med på å berike leken og det bidrar til samlek på tvers av avdelingene.

Les mer om leken under «Barnehagens arbeidsmåter».

Barnehagen skal fremme danning:

Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne.

For å ha gode dannelsingsprosesser i barnehagen er det viktig at voksne viser respekt for den kommunikasjonen som barna har, og viser interesse for det de sier.

Noe av de viktigste i dannelsingsprosessen er å gi barna god selvfølelse, og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre. Gjennom erfaring skaper barn et indre mentalt kart, og når de leker og samhandler med andre etableres en forståelse av sammenhengen mellom erfaringene. For å utvikle god tenkning trenger barn å bli utfordret med informasjon og erfaringer som ikke passer med det de kan fra før.

Dermed får de mulighet til å forstå nye sammenhenger og, om nødvendig, justere sitt indre kart. Barnehagen skal fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

På Lysheim foregår danningen gjennom lek og vennskap, uenigheter og kommunikasjon. Gjennom andre blir vi kjent med oss selv og vi lærer hva som er sosialt akseptert.

Barnehagen skal fremme læring:

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer og fenomener og bidra til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet og vitebegjær skal anerkjennes og stimuleres og ligge til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfelleskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Personalet i barnehagen skal være oppmerksomme på det enkeltes barns interesse, og bygge opp under dette i ulike situasjoner og aktiviteter. Undring og nysgjerrighet skal støttes - utfordringer og mestringsopplevelser skal ivaretas og sees ut ifra det enkelte barns ståsted.

For oss på Lysheim er undring lek og lek undring. Barn lærer ved å være nysgjerrige sammen med andre barn og ansatte, både i barnas frie lek og gjennom vokseninitiert lek. Det stilles mange spørsmål av barn og ansatte hver dag. Noen spørsmål har svar og andre ikke. Samlingsstunder og matsituasjoner er arenaer hvor mye fin læring skjer. Vi er opptatt av at barna skal føle mestring.

Barnehagen skal fremme sosial kompetanse, vennskap og fellesskap:

Å være venner er å møtes i et forhold hvor den enkelte opplever seg som godtatt og verdsatt for akkurat den han eller hun er. Vennskap bidrar til en følelse av delaktighet og fellesskap som igjen bidrar til en positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe eller avdeling gir barn trygghet og en sosial tilknytning. Nye vennskap og opprettholdelse av vennskap er en viktig faktor i sosialiseringprosessen og er en viktig forebyggende faktor mot utenforskap. Sosial kompetanse innebærer at barnet evner å ta andres perspektiv, vise omsorg, inngå på en positiv måte i lek, hevde seg selv på en rimelig måte, men samtidig avpasse sin atferd til andre. Hovedområdene i utvikling av barns sosiale kompetanse er samarbeid med andre, selvhevdelse, selvkontroll, å vise empati og ansvarlighet.

Samarbeid blant barn kan stimuleres i både lek og aktiviteter. Voksne veileder barna i turtaking, dialog, det å lytte, dele og hjelpe. Barnehagen skal bidra til å legge til rette for at barn får venner, støtte barn i egen grenser, samt forebygge og stoppe mobbing. Barnehagen skal representere null mobbing

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk:

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Kommunikasjon og språklig kompetanse er nødvendig for å forstå omverdenen, bygge relasjoner, kommunisere og samhandle med andre. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Språket vårt er mer enn bare prat. Personalet i barnehagen skal anerkjenne og respondere på både verbale og ikke-verbale uttrykk, og legge til rette for at barna deltar i språkstimulerende aktiviteter og samtaler.

På Lysheim vil vi at alle skal få varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser. Bøker, bilder, musikk, teater, rim og fabulering hører med.

Barns medvirkning

På Lysheim vil vi ta vare på øyeblikkene og gi tiden tilbake til barna samtidig som vi er bevisste på at vi som ansatte har noe verdifullt å lære bort. Vi inspireres av hverandre. Vi ønsker en fleksibilitet i våre planer som evner å ta hensyn til enkeltbarns- og gruppens ønsker her- og nå.

Hvor omfattende medvirkningen vil være, er avhengig av barnas alder og modenhet. Det er også viktig at barna lærer seg at de ikke alltid kan få ønskene sine oppfylt. Når vi tar barnas medvirkning på alvor synes vi det er viktig å skape rom for spontanitet og plutselige innfall. Derfor er heller ikke ukesplanene fulle av aktiviteter som voksne har regien på, og vi sier «ja» så ofte vi kan.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

I henhold til § 4 i barnehageloven skal hver barnehage ha et samarbeidsutvalg. Bestemmelsene om samarbeidsutvalget står i §§ 4 og 5

Samarbeidsutvalget skal først og fremst ivareta samarbeidet mellom barnehagen og foresatte. Samarbeidsutvalget er ifølge forskriftene til barnehageloven et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for de parter som på ulike måter har et ansvar for barnehagens drift og innhold. Utvalget består av foresatte, ansatte i barnehagen og eventuelt representanter fra barnehagens eier.

På Lysheim barnehage har vi slått sammen samarbeidsutvalg og arbeidsutvalg (SU/AU). Arbeidsutvalget skal ivareta og organisere dugnader og andre arrangementer utenfor barnehagens åpningstider. I SU/AU sitter foreldrerepresentanter fra hver avdeling, en ansattrepresentant fra hver avdeling og leder av barnehagen. Vi har ca 4 møter i året.

Foreldremøte

Det gjennomføres to foreldremøter i løpet av året, samt eget møte for nye foresatte. Foreldremøtene skal gi foresatte orientering om hva som foregår i barnehagen, aktuelle temaer og prosjekter samt mulighet til påvirkning og å gi tilbakemelding på tilbudet.

Foreldresamtale

Foreldresamtale blir holdt to ganger i året. I disse samtalene har vi fokus på barnets trivsel i barnehagen, generell utvikling, samarbeid mellom hjem og barnehage, samt overgang mellom barnehage og skole for skolestartere.

Det er selvsagt også mulig å avtale ekstra samtaler med barnehagen ved behov.

Foresattes rettigheter og plikter

Rettigheter:

- Foresatte skal være sikret at barnehagetilbudet de får er offentlig godkjent og at det til enhver tid drives i henhold til gjeldende lover, forskrifter, vedtekter og barnehagens årsplan.
- Barnehagen skal sikre barn gode utviklings – og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.
- Foresatte har rett på informasjon om hvordan barnet har det i barnehagen og hva det har opplevd.
- Foresatte finner barnehagens vedtekter på hjemmeside og godkjenner disse når de takker ja til plassen.
- Foresatte får informasjon om barnehagens planleggingsdager i årets årsplan.
- Foresatte har rett til innsyn i barnets mappe og to foreldresamtaler i året

Foresattes plikter:

- Å sette seg inn i barnehagens vedtekter
- Holde barnehagen oppdatert med riktig telefonnummer og adresse
- Betale barnehageplassen i henhold til kontrakt
- Levere og hente barnet innenfor barnehagens åpningstider
- Holde syke barn hjemme. Dette pga smittefaren overfor andre barn og voksne og for barnets beste.
- Å merke alt tøy og holde orden på garderobeplassen
- Holde vogn og utstyr for sikring i orden.
- Å holde seg oppdatert via Visma barnehage

“Livet hos oss, her og nå, er en del av resten av livet”

Overganger, fra det første møte i barnehagen og frem mot skolestart

Å begynne i barnehage er en overgang fra å være sammen med foreldre/foresatte, til å bli en del av et fellesskap med mange barn og voksne. Det er viktig for oss at barn og foresatte opplever trygghet, spesielt i den første tiden i barnehagen, men også i overganger mellom avdeling og til skolestart. Dere har også mulighet til å komme på besøk i forkant av oppstart.

Barnehagens avdelinger er inndelt trinnvis basert på barnets alder. Rom, aktiviteter og lekemateriell er tilpasset det barna trenger i den aktuelle alderen og de ansatte som jobber der er spesielt gode på å tilpasse aktivitetene til barna.

Barna får verden i små og trygge doser sammen med sine jevngamle venner.

Vi jobber bevisst med at overgangene til nye avdelinger skal bli så gode som mulig. Avdelingene er ofte sammen i ferier og i utetiden hver dag. Barna som skal bytte avdeling går på besøk til sin nye avdeling, får hylleplass, spiser mat der og leker når overgangen nærmer seg.

Tilvenning på småbarnsavdelingene Marihøna og Humla

Ansatte har hovedfokus på nærhet, trygghet, tilknytning, rutiner, lek, aktivitet og søvn/hvile. De har også stort gulvrom som legger til rette for store bevegelser og fysisk aktivitet.

Ansatte benytter noe tegn som skal støtte og utvikle barnas språk.

Barna er ute hver dag og er på turer i våre nærområder. De får erfaring med ulike formingsmaterialer. De ansatte er nære og på gulvet i lek og samhandling med barna og øver turtaking og lekekompetanse.

Overgangen fra småbarnsavdelingene, Marihøna og Humla, til Billa

Barna vokser og trenger nye utfordringer og erfaringer. Ansatte er tilstede der barna er. De støtter og utfordrer i allsidige aktiviteter, i lek og på litt lengre turer både til vann og skog. Barna øver gradvis på selvstendighet, høflighet og hjelpsomhet og de har flere formingsaktiviteter med varierte materialer.

I denne alderen trenger også barna hjelp med å regulere balansen mellom aktivitet og hvile. Derfor er det også fokus på dette i løpet av barnehagedagen.

Her er det stort fokus på vennskap og relasjoner, grensesetting, inkludering og fellesskap.

Overgangen fra Billa til Tordivelen

Dette er noe barna gleder seg til. De er eldst, og de har aktiviteter som gir større utfordringer på alle plan og som forbereder dem til skolestart helt uten at de merker det. Kontakten med Jordet skole blir tettere og vi har et samarbeid med fadderne som barna vil møte ved skolestart.

Samtidig er det et spennende år i barnehagen hvor nye erfaringer og opplevelser introduseres for barna, blant annet @pi-parken. Les mer om @pi-parken under punktet «Mer om @pi-parken».

De øver spesielt på selvstendig tenkning, å ta gode valg, kommunikasjon/samhandling og konsentrasjon. Her bygges gjerne vennskap som barna har glede av langt opp i skolealder.

Det skal være gøy å lære, være eldst i barnehagen og barna skal glede seg, og føle seg klare for skolestart.

Overgangen fra barnehage til skole

I Larvik er det utarbeidet rutiner for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole og hensikten er å skape en god og trygg overgang for barna og foreldrene/foresatte.

Denne rutinen er under stadig evaluering og foreldrene i denne barnegruppen holdes orientert.

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. (Rammeplan s. 47)

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagenes innhold.

I barnehagen tar vi utgangspunkt i barnas engasjement og bidrar til at arbeid med fagområdene oppleves som meningsfull og morsom. Innholdet i barnehagedagen skal inspirere til skaperglede, utforskning, undring, lærelyst og fantasi.

I Lysheim barnehage er vi opptatt av å følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av. Med andre ord skal alle barn få mulighet til fordypning og progresjon i sin hverdag.

Se link for mer utfyllende om fagområder sett opp imot alder:

[Fagområde](#)

Realfag

Realfag er tall, frosker og fugler, gasser og væsker, kropp, mat, himmel og jord, natur, former, farger, ipad og bokstaver, bål og båt, leppestift, leker og mye mer. Realfag er rett og slett over alt. Det er overraskende og gøy, og gir oss muligheten til å boltre oss i aktiviteter og temaer som er spennende og lærerike, både for barn og voksne.

Med @pi-parken har vi grepet denne muligheten, og gjort den virkelig for alle skolestarterne i de kommunale barnehagene. I @pi-parken bolttrer vi oss i forskjellige realfags – aktiviteter og utforsker temaer som gir innsikt og kunnskap om nye ting. Vi fokuserer på undring og at barna skal få gjøre selv. De skal oppleve at de både kan og får til, og at det er gøy å oppdage.

Vi vil at barna skal føle glede og entusiasme rundt egen tilegnelse av kunnskap, at det er gøy å lære, og at realfag er ei skattekiste som de kan utforske.

Våre arbeidsmetoder er basert på barnas egen aktivitet og deltakelse i solide og kunnskapsbyggende aktiviteter.

Sammen skal vi knekke nøtter.....

Hvorfor realfag?

- For å fremme matematikk i hverdagen
- Lære seg å iaktta, undre seg, eksperimentere og samtale om fenomener i den fysiske verdenen
- Skape forståelse og pirre nysgjerrigheten
- Ufarliggjøre og synliggjøre
- Fremmer språk og begreper
- Utvikle matematisk forståelse og ferdigheter raskere
- Skape bevissthet i personalgruppa

Bærekraftig utvikling

I barnehagen kan vi enkelt si at bærekraftig utvikling omfatter naturen vi omgir oss med, relasjoner vi har til hverandre og økonomiske forutsetninger og utfordringer nå og i et langsiktig perspektiv.

Barn forstår at vi må ta vare på planeten vår. De er vitebegjærlige, nysgjerrige og ønsker å bidra. De tar del i barnehagens kildesortering, mating av småfugl om vinteren, lærer om insekter og dyr og de tar vare på seg selv og vennene sine uten å tenke over hvem som har mye eller lite og de vet hva som er lurt å gjøre i et miljøperspektiv

Vi ønsker å ta vare på framtida gjennom bærekraftig utvikling. Det vil kreve at vi tar vare på mer og kaster mindre. Derfor vil vi ha fokus på konkrete tiltak i hverdagen som f.eks.:

- Et trykk med såpe holder ved håndvask
- Et papir er nok ved håndtørk
- Vi sorterer søppel rett - papir, plast, metallbokser osv.
- Vi plukker alltid med oss søppel fra turer i nærmiljøet
- Vi kaster ikke mat, men spiser rester
- Vi bruker vann med fornuft
- Vi bretter melkekartonger og sender inn til returkartonglotteriet
- Vi vil ha et bevisst forhold til forbruk og ha fokus på gjenbruk
- Lære å ta vare på seg selv og andre

For øyeblikket er informasjonen tilgjengelig på TheGlobalGoals.no. TILBAKEMERKING: COMPANY 01202004

” Kunnskap er ikke nok; den må brukes. Vilje er ikke nok; vi må handle”.

(Goethe)

Helse og livsmestring:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og i særlig grad bidra til at barn opplever kontroll og oversikt, selvstendighet, at de opplever seg sterke med optimisme og motstandskraft. Barnehagen har en viktig oppgave i å utjevne sosiale forskjeller og styrke alle barn og familier de er i kontakt med.

Barnehagen skal tilby et variert og sunt kosthold i barnehagene. Sammen med fysisk aktivitet danner dette et godt grunnlag for god helse.

Tilstrekkelig fysisk aktivitet er nødvendig for normal vekst og utvikling av kroppen og for utvikling av motorikk, styrke, utholdenhet og bevegelse.

Kroppen vår er konstruert for bevegelse, og denne bevegelsesevnen er fundamental i barns oppvekst.

Utviklingen av de grunnleggende bevegelsene som å krabbe, gå, løpe og hoppe kommer ikke av seg selv, men må læres.

Barna skal inkluderes i aktiviteter der de får være i bevegelse, lek og sosial samhandling og opplever motivasjon og mestring ut ifra egne forutsetninger.

Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

På Lysheim forsøker vi å fremme balanse mellom aktivitet og hvile. Barn trenger også å lære å "lytte innover" for å ivareta egen helse og velvære nå og i fremtiden.

De yngste barna sover i vogn ute og de større barna kan ligge stille på gulvet å lytte til musikk, bevege seg i et rolig tempo eller delta på barneyoga.

Hjem og familie har det grunnleggende ansvaret for barnets kosthold, men fordi inntil tre måltider inntas i barnehagen, har barnehagen stor innflytelse på barnas matvaner, kosthold og helse.

På Lysheim barnehage tar vi vår del av ansvaret ved å etterstrebe å følge helsemyndighetenes retningslinjer for mat og måltider i barnehagen. Et sunt kosthold og fysisk aktivitet er viktig for helsen vår.

Vi ønsker å bidra til at barna hos oss får et mat- og måltidstilbud som fremmer helse, trivsel, utvikling og læring. Under covid-19 epidemien har vi fulgt smittevernveilederen og hva den sier om matsservering i barnehagen

- Vi legger til rette for tre faste måltider hver dag. Frokost, lunsj og ettermiddagsmat. Det settes av god tid til hvert måltid- minimum 30 minutter, slik at barna får i seg tilstrekkelig med mat.
- Vi legger til rette for å kunne spise frokost for de barna som ikke har spist frokost hjemme. Frokosten ryddes klokken 8.30.
- Vi sørger for god hygiene før måltidene og ved oppbevaring og tilberedning av mat. Maten varieres over tid og vi gir ulike smaksopplevelser.
- Det blir servert frukt og/eller grønnsaker til hvert måltid.
- Vi tar hensyn til allergier og religion.

«Jeg er meg»

Lysheim barnehage skal i år delta i prosjektet “Jeg er meg”.

“Jeg er meg» er et prosjekt for å fremme barns seksuelle helse og for å forebygge seksuelle overgrep mot barn.

Prosjektet har til hensikt å styrke de ansatte i barnehage sin kunnskap og bevissthet om barns naturlige seksuelle utvikling, og hvordan denne kommer til uttrykk gjennom lek og atferd. Ved å øke denne kompetansen hos de voksne, er vårt håp at vi blir satt i bedre stand til å snakke med barn om disse temaene, og dermed lettere kan identifisere barn det er grunn til å bekymre seg for.

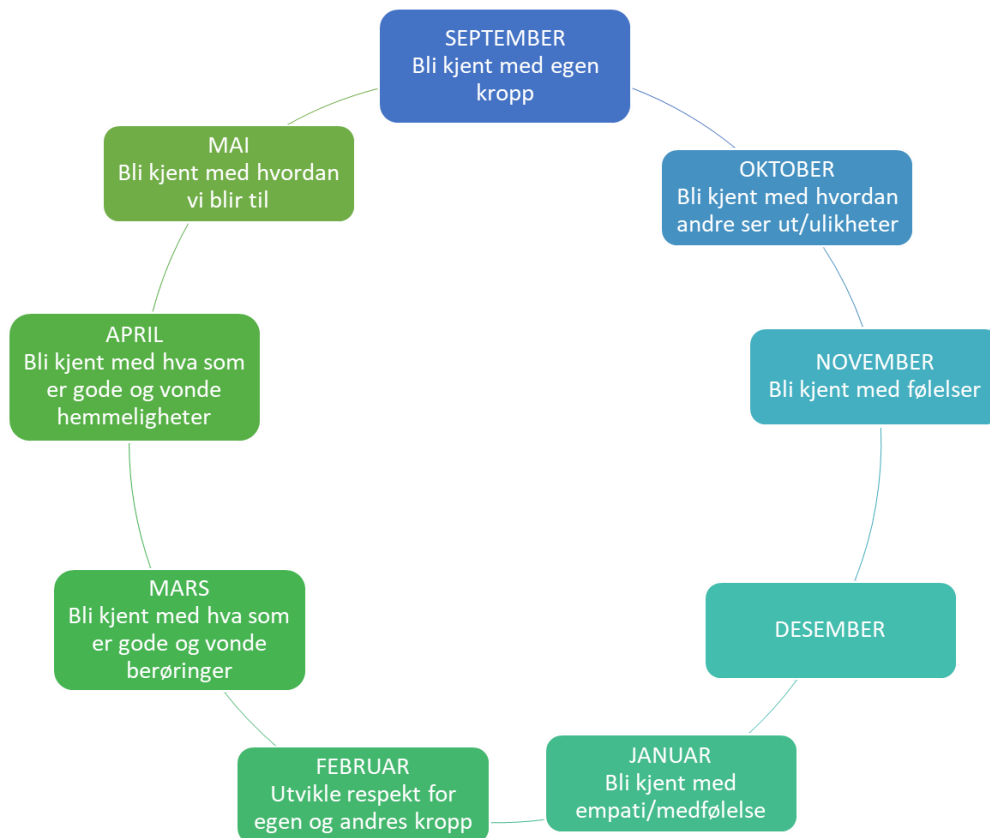
Gjennom temabaserte samlinger i barnehagen skal de voksne jobbe med å styrke barns begrepsapparat om alle deler av kroppen og om de ulike følelsene.

Barna skal lære om – og øve på å respektere egen og andres kropp og grenser.

Mål for «Jeg er meg!»

- Gi barn og voksne kunnskap
- Etablere ord og begreper
- Bli kjent med kroppen
- Bli glad i egen kropp
- Ha respekt for andres kropp
- Bli kjent med egne og andres følelser
- Kunne si fra og sette grenser
- Bevisstgjøre barna om gode og vonde hemmeligheter
- Bli kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne
- Bli kjent med ulike familiesituasjoner

Årshjul for «Jeg er meg»

<https://www.larvik.kommune.no/barnehage/prosjekter/jeg-er-meg/>

Barnehagens digitale praksis

Barn har et stort uttrykksbehov. Digitale verktøy gir mulighet til å kommunisere gjennom ulike språklige uttrykk. Derfor er det viktig at det digitale verktøy er en naturlig del av det pedagogiske miljøet i barnehagen. Digitale verktøy bør ha en selvskreven plass i barns lek, erfaring og læring. Dagens barn vokser opp i et digitalt og variert samfunn. Barn har en variert digital kompetanse allerede før de starter i barnehagen. Personalet i barnehagen skal bygge videre på barnas digitale kompetanse. Digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte.

Inkluderende fellesskap:

Barnehagen skal fremme demokratiske verdier og normer og være et inkluderende fellesskap der alle får ytre seg, bli hørt, delta og kjenne mestring. I barnehagen skal barna oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på og få erfare gleden av å være en del av et fellesskap.

Likestilling og likeverd: Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Likestilling mellom kjønnene skal gjenspeiles i barnehagens pedagogikk.

Barnehagen skal oppdra barn til å møte og skape et likestilt samfunn. Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling mellom de to kjønn. Gutter og jenter skal ha like muligheter til å bli sett og hørt, og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. Vi ønsker å ha et mangfold av kvinner, menn og ulike kulturelle bakgrunn, som kan tilby ulike kvaliteter i samspill med barna.

LØFT (Løsningsfokusert tilnærming) er grunnpilaren og bygger på gode holdninger og verdier. Holdninger og verdier i forhold til hva de ansatte bør tenke om barn, og hvordan de dermed bør handle.

Hele tiden retter vi mest mulig oppmerksomhet mot alle de små hendelsene og handlingene som viser at barn er på rett vei. Vi stoler på at barna selv er i stand til å finne løsningene på sine utfordringer med litt veiledning fra hverandre og ansatte.

Vi roser og bekrefter, leverer personlige og konkrete tilbakemeldinger som ferskvare og sørger for at alle viktige personer i barns liv får vite om lysglimtene.

Ferdigheter vi trener ekstra på: 🎬

- Vi hilser på hverandre
- Vi tar hensyn til hverandre
- Vi snakker sammen på en hyggelig måte
- Vi lytter til hva barn og voksen sier
- Vi rydder opp etter oss
- Vi snakker sammen for å løse konflikter
- Å hjelpe andre
- Å følge en beskjed
- Å dele med andre – å si takk
- Å gi og ta imot et kompliment
- Å takle at noen er uenig med deg
- Å sette seg et mål
- Å si nei på en grei måte

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder (Rammeplan s. 40)

Alle barn har en egenart og i barnehagen skal vi tilrettelegge slik at alle barn får det de trenger i forhold til et inkluderende og likeverdig tilbud. Dersom barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, vil barnehagen opplyse foreldrene om retten til spesialpedagogisk hjelp. Dette kan være veiledning og hjelp fra eksterne samarbeidspartnere, for eksempel Pedagogisk Psykologisk Tjeneste, Barne- og Ungdomspsykiatrisk avdeling eller fysioterapeut. Av og til vil det komme spesialpedagog, støtte assistent eller lignende inn i barnehagen, alt etter barnets individuelle behov.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.» (Rammeplan s. 44)

I løpet av barnehagedagen skal barna oppleve mestring, samtidig er det viktig at barna får ulike utfordringer og at de får kjenne på gleden ved å lære noe nytt.

Mye læring skjer gjennom hverdagsaktiviteter, annen læring skjer i planlagte, tilrettelagte aktiviteter.

Vi i plansjene på s. 22-26 viser vi barns utviklingstrinn i forhold til alder.

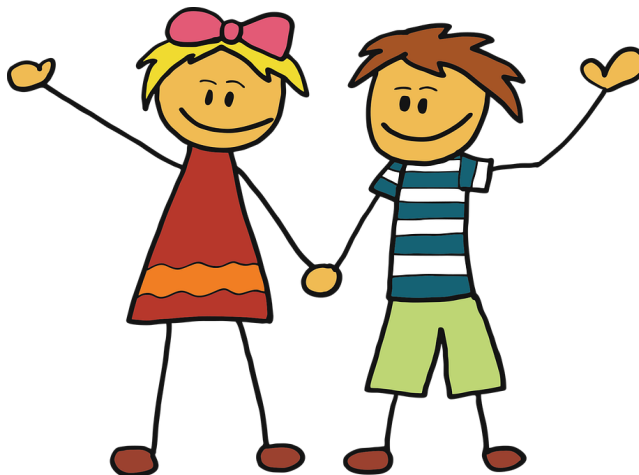
1-2 år i Lysheim barnehage

- Vi bruker sansene, lytte, se, føle, smake og lukte
- Vi synger enkle sanger og regler
- Vi trener på å krabbe og gå
- Vi trener pinsettgrep
- Vi legger til rette for at ungene skal oppleve en trygg barnehagedag
- Vi jobber med språk og tegn, språksetter det vi gjør og det vi ser
- Vi har enkle puslespill, puttebrett og konstruksjonsmateriell tilgjengelig
- Vi øver på å telle til 3
- Vi øver på primærfargene

“For små barn er struktur, forutsigbarhet, gjentakelse og en tydelig dagsrytme viktige byggestener i forhold til barns trygghet og trivsel” (Alle med)

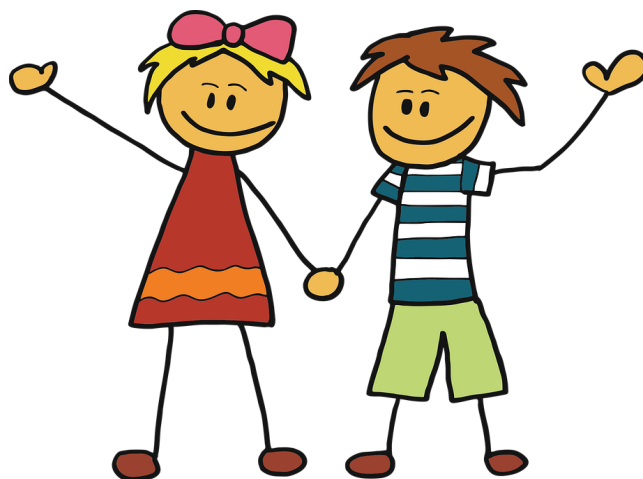
2-3 år i Lysheim barnehage

- Vi trener på å klare selv
- Vi øver på begreper og språksetter det vi gjør og ser
- Vi øver på do og slutte med bleie
- Vi øver på å springe, klatre og hoppe. Vi øver på å sykle på trehjuls sykkel
- Vi spiller spill og snakker om former, likheter og ulikheter
- Vi øver på å vente på tur
- Vi øver på å ha samling og sitte rolig og følge med
- Vi trener på å tegne og få til blyantgrep
- Vi trener på av og påkledning
- Vi kan telle til fem
- Vi øver på å kjenne igjen farger

“I denne perioden ønsker barnet mer selvstendighet og vil klare seg selv. Andre barn og samspill med dem vil bety stadig mer” (Alle med)

3-4 år i Lysheim barnehage

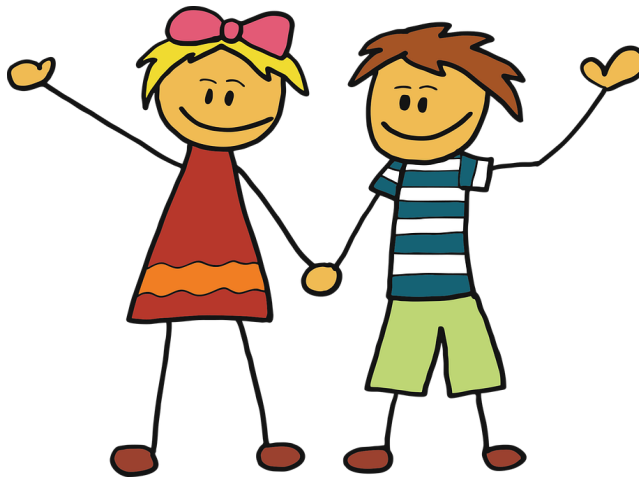

- Vi mestrer grunnbevegelsene hoppe, løpe, balansere m.m
- Med hjelp klarer vi å kle av , gå på do og spise og drikke alene
- Uttalen er forståelig for ukjente
- Vi er trygge i våre daglige gjøremål
- Vi har venner i barnehagen og har knyttet vennskapsbånd
- Vi har sosiale ferdigheter og viser empati
- Kjenner igjen navnet sitt
- Mestrer lek alene og sammen med andre over tid
- Vi øver på og kan mye om tall, antall og mengder
- Vi kan farger

“Barnets motorikk blir sikrere, og den sosiale utviklingen går fremover. Samvær og vennskap med andre barn blir stadig viktigere” (Alle med)

4-5 år i Lysheim barnehage

- Barnet er selvstendig i påkledning, har forståelse av rekkefølgen
- Barnet kan tegne et menneske
- Barnet er selvstendig i aktivitetsvalg og takler nye utfordringer
- Uttaler konsonanter som feks N,T,D,G
- Har interesse for lekeskriving og kjenner igjen sin bokstav
- Vi teller til ti
- Kan sortere etter farge
- Ser ulikheter og likheter
- begynner å bli kjent med mengder, begreper og proposisjoner
- Klarer å samarbeide med andre
- Mestrer øye-hånd koordinasjon
- Har en viss selvkontroll og viser følelser uten at det går utover andre
- Har kunnskap om seg selv og sine omgivelser

“I denne alderen får gruppen en større betydning. Det å være med i en gruppe, være aktiv og finne venner er viktig for barnets trivsel” (Alle med)

5-6 år i Lysheim barnehage

- Vi jobber med samarbeid, løse oppgaver sammen og gjøre dem ferdig.
- Vi jobber med konsentrasjon og ta imot og følge en beskjed
- Vi kan sortere farger
- vi øver på å lytte til eventyr, lydbok og høytlesning
- Ungene er kjent med IKT, medier og digitale verktøy
- Vi opplever glede ved utforskning og lek med tall og former
- Barna har kjennskap til bokstavene og øver på å skrive navnet sitt
- Barna knytter bokstaver opp mot lyd
- Vi øver på å være initiativrike og sosial aktive, inkluderende i samvær med andre
- Vi viser akseptable følelsesuttrykk
- Vi kan telle til 20
- Vi jobber med trafikksikkerhet
- Vi øver på begrepet tid og tidsforståelse

Barnet har nå ferdigheter innen språk og tenkning som gjør leken til en arena der barnet kan utfolde seg, eksperimentere og fantasere, og det har fått nødvendige samarbeidsferdigheter. (Alle med)

VÅRE VEIVALG

Langsiktig investering i oppvekstmiljø og lokalsamfunn gir positive langtidsvirkninger både i form av god folkehelse, livskvalitet, kompetanse og bærekraftig samfunnsutvikling.

I Larvik legger vi en bred helhetsforståelse til grunn for all tidlig innsats for barn, unge og voksne. Vårt fremste mål er å sørge for at det enkelte individ får muligheter for utvikling, læring, mestring og overgang til arbeid i tråd med sine forutsetninger. Barnehagenes vil være med på å bygge et robust fundament for livskompetanse og mestring som også bidrar til å utjevne sosiale ulikheter. Dette betyr å fange opp og gi barn og familier rett hjelp til rett tid, og å sørge for at det enkelte barn opplever livsmestring. Forskning er entydig på at forebygging og tidlig innsats er bedre enn reparasjon.

Du finner også disse områdene beskrevet i Kvalitet i barnehagen

<https://www.larvik.kommune.no/media/6520/kvalitet-i-barnehagen.pdf>

Tidlig, tverrfaglig og tilpasset innsats

Larvik kommune og barnehagene har som mål å fange opp, og hjelpe barn og familie så tidlig som mulig. Hjelpen skal være helhetlig, tverrfaglig og koordinert på tvers av tjenesteområder og enheter. Innsatsen består av:

- forebyggende tiltak som omfatter alle barn
- forebyggende tiltak spesielt rettet mot barn som står i fare for å få en negativ utvikling
- spesifikke støtte og hjelpetiltak for barn med klart definerte behov
-

Inkluderende fellesskap

Inkludering er en grunnleggende verdi. For å få til dette må alle ha en gjennomgående holdning om menneskers likeverd.

- Barn og foreldre skal oppleve et miljø preget av omsorg, tilhørighet og trygghet.
- Barnehagen skal fremme demokratiske verdier og normer og være et inkluderende fellesskap der alle får ytre seg, bli hørt, delta og kjenne mestring uavhengig av etnisitet, funksjonsnivå, status eller kjønn
- I barnehagen skal barna oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på, og få erfare gleden av å være en del av et fellesskap med ansatte som har tid til å lytte og være delaktige i barnas lek

Utjevne sosiale ulikheter

Sosiale forskjeller er komplekse og skyldes mange faktorer. At alle barn går i barnehagen er i seg selv sosialt utjevnende. Det er bra for barn å være i barnehagen.

- I barnehagen har barna like rammer, møter de samme forventningene og får lik omsorg, lekemuligheter, frisk luft, fysiske utfordringer og de spiser den samme maten

Lover og planer

Barnehageloven er det lovverk som ligger til grunn for all barnehagevirksomhet. Dagens barnehagelov ble vedtatt 17.06 2005 og gjelder f.o.m. 1.1.2006.

Formålet med loven er at” *barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings – og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnets hjem.*”

http://www.regjeringen.no/nb/dok/lover_regler/lover/barnehageloven.html?id=115281

Rammeplan for barnehagen er en forskrift som fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver. Ny Rammeplan trådte i kraft fra 1.8.2017.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Årsplan

Rammeplan fastslår at hver barnehage skal utarbeide en årsplan. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og en dokumentasjon til myndighetsnivåene.

Årsplanen skal blant annet inneholde informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med omsorg, lek, danning og læring for å sikre barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barns hjem.

Larvik kommunes Strategidokument

Viser både de langsiktige måla, og måla som gjelder for det året vi er inne i.

Strategidokumentet tar utgangspunkt i overordnede føringer og mål for samfunns- og tjenesteutvikling.

Virksomhetsplan

Dette er en plan som skal sikre en systematisk sammenheng mellom barnehagens mål, prosesser og tiltak. Dette dreier seg om mål og tiltak i.f.t brukere, arbeidsmiljø, økonomi og lignende.

Virksomhetsplanen bygger på mål og tiltak som er beskrevet i Larvik kommunes Strategidokument.

Mobilitetsplan

Mobilitetsplanen er et verktøy for å planlegge hvordan skole, barnehage-og eventuelt familiesenter skal legge til rette for miljøvennlig transport og endring av reisevaner.

Planen omhandler organisatoriske og enkle fysiske tiltak for å begrense bilbruken.

Mobilitetsplanen inneholder en beskrivelse og vurdering av dagens situasjon og reisemønster og vurderer forslag til endringer i helse- og miljøvennlig retning. Denne planen omtaler persontransport, ikke vare- og godstransport

https://docs.google.com/document/d/1imC4EEpWRc_YihXZVgUHIGnOSNclJzvw/edit

Trafikksikker barnehage

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjerer, fotgjengere og, etter hvert, syklister.

Barnehagene i Larvik gjennomfører trafikkopplæring i henhold til Rammeplan for opplæring i barnehagene, og benytter materiale fra Barnas trafikklubb i arbeidet.

[Årshjulet](#)

Barnehagen har rutiner for sikkerhet når barna skal på turer utenfor port og har en mobilitetsplan som også inneholder mål om trafikksikkerhet i og rundt barnehagen.

- Alle biler skal parkeres på egen parkeringsplass, og skal rygges inn. Dette informeres om på høstens foreldremøte, og personalet minner på det underveis i året, dersom de ser at noen parkerer annerledes.
- Barn skal sitte forsvarlig festet i bil, når de leveres og hentes.
- Portene skal alltid være lukket i barnehagens åpningstid og barnet skal være i selskap med en voksen ved all ferdsel på parkeringsplassen.
- Ved kjøring i bil, buss og taxi skal alltid foresatte ha gitt samtykke, og barna skal sikres forskriftsmessig.
- Barna skal ha på refleksest når de er på tur.
- Alle barn læres og trenes i regler for fotgjengere, i bruk av refleks, skilt og veimerking og i bruk av sansene sine i alle naturlige trafikksituasjoner.
- Skolestarterne lærer om skilt og bruk av refleks.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Vi planlegger aktivitetene våre, med utgangspunkt i årsplanen. Det pedagogiske arbeidet blir jevnlig vurdert ved felles refleksjoner som hele personalet er involvert i. Refleksjonene danner grunnlaget for videre planlegging og gjennomføring.

For foreldrene blir resultatene vist gjennom daglig dialog, facebook, bilder og det barna lager.

Barnehagens Kvalitets- og internkontrollsystem hjelper oss å ivareta vårt fokus på sikkerhet, rutiner og utvikling av barnehagen.

I Lysheim barnehage bruker vi observasjonsverktøyet «Alle med». Dette ligger til grunn for foreldresamtalene våre.

Dokumentasjon er viktig i forhold til refleksjon, dialog og ny praksis. Dokumentasjon kan være et middel for å få fram ulike oppfatninger og åpne for en kritisk og reflekterende praksis.

Dokumentasjon blir til pedagogisk dokumentasjon først når den blir gjort til gjenstand for refleksjon (Birkeland, 2007)

Personalsamarbeid

Personalmøter holdes ca. hver mnd. etter stengetid. Her tar vi opp saker som er av betydning for fellesskapet, som for eksempel:

- Planleggingsarbeid
- Holdninger og ansvar ift. barnegruppa og enkeltbarn
- Samarbeidsrutiner internt og eksternt
- Presentasjon og diskusjon om faglig innhold
Avdelingsvis jobbing med planer og barnas permer
- Kompetanseheving ift. kurs og foredrag

Kompetanseutvikling

Foregår internt i barnehagen og eksternt. Kommunale og ikke kommunale barnehager samarbeider om kompetanseheving av barnehagepersonalet. Det utarbeides en egen kompetanseplan hvert år.

Avdelingsmøter – her diskuteres avdelingens planer, barnegruppas og enkeltbarnets behov, trivsel og utvikling.

Pedagogisk ledermøter -her deltar avdelingsledere og styrer. Vi diskuterer pedagogikk, ny faglitteratur, utveksler erfaringer og legger langsiktige planer.

Gjennom daglig samarbeid jobber vi for:

- At personalet trives sammen
- Har godt humør og humor
- Er åpne og rause mot hverandre
- Hver enkelt bruker sine ressurser
- Jobber selvstendig og tar ansvar
- Bruker evaluering som en kilde til forbedring

Samarbeid med øvrige instanser

- Familiesenteret
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPTjenesten)
- Helsestasjon
- Barnevernet
- Barnehager og skoler i nærmiljøet
- Pleie og omsorgstjenesten i Larvik
- Farris naturskole
- Thor Heyerdahl vgs.
- Brannvesenet og pedagogisk opplegg om brannvern.

Dagsrytme

06.45 - Barnehagen åpner

07.30 – 08.30 frokost. I dette tidsrommet er det ofte vanskelig for den voksne å møte i garderoben, men følg barnet inn på avdeling, så er det lettere å prate sammen. Barn som skal ha frokost må komme i god tid slik at de får tid til å spise før frokosten avsluttes.

08.30 – 10.00 lek og tilrettelagt aktivitet. Tilbud om å være ute for de som ønsker det.

10.00 – diverse grupper dannes avhengig av ukedag og planlagte aktiviteter starter. Viktig at barna er tilstede i god tid før kl. 10.00.

11.00 – samlingsstund, om ikke andre aktiviteter eller grupper er i gang.

11.30 – lunsj: Inne eller ute, i grupper eller avdelingsvis, avhengig av ukedag og årstid.

12.00 – bleieskift og soving på småbarnsavdeling. Aktivitet inne og ute for de som ikke sover.

12.30 – utelek, smågrupper på tur.

14.30 – samles vi igjen, ofte ute, til litt mat. Det vil bli servert knekkebrød/ brød for de som er ekstra sultne, eller bare frukt/ grønnsaker og litt å drikke.

17.00 – stenger barnehagen.

Barna får all mat og drikke i barnehagen hver dag

BARNEHAGENS ORGANISASJONSKART:

